



Til lovforslag nr. L 90

Folketinget 2010-11

Skriftlig fremsættelse (8. december 2010)

Justitsministeren (Lars Barfoed)

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen

(Lovforslag nr. L 90)

1. Formålet med lovforslaget er at erstatte den gældende lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) med en ny offentlighedslov. Det overordnede sigte med lovforslaget er at udbygge den gældende offentlighedslovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning samt samtidig tilpasse loven til de ændrede samfundsforhold og den teknologiske udvikling.

2. I 2002 nedsatte regeringen en Offentlighedskommission med den opgave at fremkomme med forslag til en ny samlet offentlighedslov. Målet skulle i den forbindelse være at tilpasse loven til nutidens forhold, herunder i relation til den udvikling, der har fundet sted med hensyn til bl.a. statslige selskaber, udlicitering, digitalisering samt nye og ændrede samarbejdsstrukturer i forvaltningen.

Offentlighedskommissionen afgav i november 2009 betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Betænkningen indeholder et udkast til en ny samlet offentlighedslov. Der var, bortset fra enkelte elementer, enighed i kommissionen om lovudkastet. Af betænkningen fremgår det, at lovudkastet indeholder 26 elementer, der ud fra en overordnet betragtning kan siges at udbygge den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i forvaltningen, mens lovudkastet indeholder fem elementer, der kan siges at begrænse det nævnte princip.

Det foreliggende lovforslag svarer i det væsentlige til det lovudkast, der er indeholdt i betænkningen. Dette er bl.a. udtryk for, at Justitsministeriet – i de få tilfælde, hvor kommissionen har delt sig i et flertal og et mindretal – har tilsluttet sig flertallets forslag.

3. Om forslagens væsentligste nye elementer i forhold til gældende ret kan fremhæves følgende:

Der foreslås indsat en bestemmelse, der angiver de formål, som offentlighedsloven navnlig varetager. Det foreslås desuden, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte KL og Danske Regioner. Endvidere foreslås en udvidelse af lovens anvendelsesområde til som udgangspunkt også at omfatte selskaber, hvor det offentlige ejer mere end 75 pct. af ejerandelene, samt selskaber, institutioner m.v., i det omfang de træffer afgørelse på vegne af staten, en region eller en kommune.

Endvidere foreslås det at ophæve det såkaldte subjektive identifikationskrav og erstatte det med et krav om, at temaet for aktindsigtsanmodningen skal angives af den, som fremsætter anmodningen. I tilknytning hertil foreslås der indført en adgang for en myndighed til at unklade at behandle en anmodning om aktindsigt – selvom det nye identifikationskrav er opfyldt – hvis det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Der foreslås desuden indført en ret til at få foretaget en sammenstilling af oplysninger i myndighedernes databaser (dataudtræk) samt en ret til at få indsigt i den databeskrivelse, der knytter sig til en database.

Endvidere foreslås der dels lovfæstet en pligt for myndighederne til af egen drift at overveje meroffentlighed, dels indført en udvidelse af meroffentlighedsprincippet til også at omfatte sager undtaget fra aktindsigt.

Der foreslås også indført regler i offentlighedsloven, der regulerer myndighedernes pligt til at foretage journalisering, ligesom der foreslås etableret et forsøg med en postlisteordning og en pligt for visse myndigheder til på myndighedens hjemmeside på internettet løbende at give information om vedkommende myndigheds virksomhed.

Desuden foreslås der indført en række udvidelser i retten til aktindsigt. Der foreslås således bl.a. indført en ret til indsigt i bødeforelæg, der er vedtaget af en juridisk person, og den øverste ledelseskontrakt (herunder f.eks. direktørkontrakter) for så vidt angår oplysninger om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed. Endvidere foreslås der indført en ret til indsigt i oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, der indgår i et fremsat lovforslag m.v. Denne ret skal dog ikke gælde i forhold til interne faglige vurderinger i dokumenter, der er udarbejdet til brug for bl.a. ministerrådgivning.

Der foreslås imidlertid også indført visse begrænsninger i retten til aktindsigt. Således foreslås der bl.a. en undtagelse af alle sager om førelse af en kalender fra retten til aktindsigt samt undtagelse af interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem myndigheder i forbindelse med ministerbetjening. Endvidere foreslås der indført adgang til at undtage dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.

Endelig foreslås der en række ændringer af offentlighedslovens regler om kompetence, klageadgang og sagsbehandling m.v.

Lovforslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med de samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) (lovforslag nr. L 91) og forslag til lov om æn-

dring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (konsekvensændringer i lyset af offentlighedsloven samt ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven) (lovforslag nr. L 92.

4. Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.